

Nyhedsbrev til Ole Rømers Venner

Forening til udbredelse af dansk astronomis historie
med særligt henblik på Ole Rømers liv og gerning

Ole Rømers Venner, Kroppedal Museum, Kroppedals Allé 3, 2630 Taastrup

Nr 26

Februar 2005

Museet siden sidst

Den nye leder af Astronomisk Afdeling, Karin Tybjerg, er startet den 1. februar og er i fuld gang med at få overblik over de mange opgaver, der ligger og venter på hende. En af de første er at stå for nedtagningen af jubilæumsudstillingerne "Målt og Vejet samt "Ole Rømer - et kalejdoskop". Begge udstillinger lukker søndag den 27. februar.

Til orientering om de øvrige aktiviteter på museet vedlægges det seneste nyhedsbrev.

Afskedsreception for Claus

Trods det halvdårlige vejr kom der næsten 100 mennesker til receptionen på Danmarks Tekniske Museum den 7. januar for at ønske Claus held og lykke med pensionistilværelsen.

Som en anerkendelse af hans arbejde med Ole Rømers liv og gerning blev han udnævnt til venneforeningens første æresmedlem.

Teksten på diplommet er gengivet til højre.

CLAUS THYKIER
Leder af Ole Rømer Museet gennem 25 år
Modtager af
Århus Universitets Guldmedalje og Tycho Brahe Medaljen
Genopdager af Observatorium Tusculanum
Rundetårns kyndige beskriver
Utrættelig fundraiser for Dansk Astronomis historie:
Ole Rømers pendulur, Ole Rømers planetmaskiner
Formidler af Tycho Brahes liv og død samt af Ole Rømers liv og levned
Genopretter af Ole Rømer forskningen
udnævnes hermed til livsvarigt æresmedlem af
Ole Rømers Venner

Generalforsamling

Den ordinære generalforsamling bliver holdt den torsdag den 17. marts i Museets lokaler. Indkaldelse vedlagt.

Temadag om Ole Rømer lørdag den 5. marts

Jubilæumsbogen i anledning af Ole Rømer Museets 25-årige beståen, Ole Rømer – Videnskabsmand og samfundstjener, er solgt i mere end 1200 eksemplarer. Bogens læsere vil nu få mulighed for at få uddybet og suppleret de mange oplysninger om det danske multigeni gennem det talte ord, powerpointshows og diskussioner.

Folkeuniversitetet har bedt følgende Rømer-forskere om at deltage i en temadag på Københavns Universitet, Amager, lørdag 5. marts kl. 10.15 – 17.00:

Konservator og instrumentmager Søren Andersen

Cand.phil. Per Friedrichsen

Adjunkt, ph.d. Sebastian Olden-Jørgensen

Cand.scient. Jan Teuber

Lektor, cand.mag. Chr. Gorm Tortzen.

Redaktør Ole Henningsen

- Program:**
1. Ole Rømers korrespondance som biografisk og videnskabshistorisk kilde (Gorm Tortzen)
  2. Ole Rømer og fontænerne i Versailles (Per Friedrichsen)
  3. Ole Rømer som enevældens administrator (Sebastian Olden Jørgensen)
  4. Ole Rømer og den bevægede Jord – en dansk førsteplads? (Jan Teuber)
  5. Ole Rømer som opfinder: Planetmaskiner og andre geniale konstruktioner (Søren Andersen)

Forelæserne vil være til stede hele dagen for at kunne medvirke i den debat, der følger efter hvert indlæg. Der vil blive serveret forfriskninger undervejs, og der er en frokostpause, hvor deltagerne selv sørger for fortæring.

Sted: Arrangementet finder sted på Københavns Universitet, Amager, Njalsgade 128-142, bygning 27, 1. sal, lokale 49 ([De nye bygninger = 'Det Nye KUA').

Transport: Metro til station Islands Brygge; bus nr. 12 eller 33 fra Rådhuspladsen.

Kursusafgift: 370,- kr. For deltagere født i 1940 og tidligere er prisen 320,- kr. Man skal dokumentere sin alder med en fotokopi af dåbsattest, kørekort eller sygesikringsbevis fremsendt pr. post til Folkeuniversitetet, Købmagergade 52, 1150 København K.

Tilmelding: sker via opringning til: 33 98 60 60. Man bedes have sit Dankort parat. Øvrige henvendelser sker på: 33 14 48 27. NB: Hold-nr. bedes oplyst: nr. 1047.

Andre tiltag af interesse for astronomihistorikere og Rømervenner

Machina Mundi

Landskrona Museum viser fra 8. februar til 16. maj 2005 en udstilling om renæssancens astronomer – deriblandt naturligvis Tycho Brahe.

Nyt Tycho Brahe museum

På Hven er Allhelgonakyrkan blevet indrettet til museum for Tycho Brahe. Det indvies af kronprinsesse Victoria 25. april. Læs mere herom på Planetariets hjemmeside www.tychobrahe.com.

On Tychos Island

John Robert Christiansons epokegørende bog fra år 2000 om Tycho Brahe på Hven er kommet i en forkortet og korrigeret paperback-udgave:

John Robert Christianson
On Tycho's Island - Tycho Brahe, Science, and Culture in the Sixteenth Century
Cambridge University Press, 2003, 361 s., ill.

Videnskabernes Selskab

indbyder til foredrag ved forfatteren til ovennævnte bog, John Robert Christianson Research Professor of History, Luther College, Decorah, Iowa, USA

Tycho Brahe as Court Astrologer

Tirsdag den 1. marts 2005. klokken 19.45

i auditorium 10 på H. C. Ørsted Instituttet, Universitetsparken 5, København

Tycho Brahe was a courtier in the service of the Danish crown for a quarter of a century from 1573 until 1597. During most of this time, he was administrator of substantial parts of the royal domain. Why did King Frederik take such a headstrong and independent individual into his service? Why did the king reward him so liberally, what did he expect to get in return, and what did he actually get for his money? Why did the Regency government continue to support him during the minority of King Christian IV, and why did the young king decide not to do so? This presentation will examine Tycho Brahe's role as a courtier, and what that role meant to his work as a natural philosopher.

Efter foredraget inviterer Selskabet på øl og lidt smørrebrød for 20 kr i Institut for Matematiske Fags frokoststue. Personer, der ikke er medlemmer er velkomne til et arrangement før beslutning om eventuel indmeldelse. Vedrørende indmeldelse kontakt sekretæren Donald B. Wagner, Jernbanegade 9B, 3600 Frederikssund. vhs@matj.ku.dk